

Súd: Najvyšší správny súd SR
Spisová značka: 10Sžk/37/2020
Identifikačné číslo spisu: 5019200160
Dátum vydania rozhodnutia: 20. apríla 2022
Meno a priezvisko: JUDr. Katarína Benczová
Funkcia: predsedníčka senátu
ECLI: ECLI:SK:NSSSR:2022:5019200160.2

ROZSUDOK

Najvyšší správny súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Kataríny Benczovej a z členiek senátu Mgr. Kristíny Babiakovej a JUDr. Zuzany Šabovej, PhD. (sudkyňa spravodajkyňa) v právnej veci žalobcu: EUNICA MEDIA, s.r.o., so sídlom Žilina, Mariánske námestie č. 30/5, IČO: 44 081 481, právne zast.: Advokátska kancelária AŠTARY, s.r.o., so sídlom Mariánske nám. 29/6, 010 01 Žilina, IČO: 53 588 452, proti žalovanému: Obec Radol'a, so sídlom Radol'a, Vadičovská cesta č. 4, právne zast.: Advokátska kancelária JUDr. Peter Strapáč, PhD., s.r.o., so sídlom Čadca, Ul. 17. novembra č. 3215, za účasti ďalšieho účastníka: Slovenská správa ciest, IVSC Žilina, so sídlom Žilina, M. Rázusa č. 104/A, o preskúmanie zákonnosti opatrenia žalovaného číslo: 204/2018-02 zo dňa 14. decembra 2018, v konaní o kasačnej sťažnosti žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Žiline č. k. 30S/49/2019 - 125 zo dňa 5. mája 2020, takto

rozhodol:

Najvyšší správny súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Žiline č. k. 30S/49/2019 - 125 zo dňa 5. mája 2020 zrušuje a vec mu vracia na ďalšie konanie.

Odôvodnenie

I. Napadnuté opatrenie

1. Obec Radol'a (ďalej aj ako „žalovaný“) listom číslo: 204/2018-02 zo dňa 14.12.2018 s označením Vec: Súhlas s odstránením reklamnej stavby (ďalej len „opatrenie“), ako príslušný stavebný úrad podľa § 117 ods. 1 zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku v znení neskorších predpisov (ďalej len „stavebný zákon“), oznámil žalobcovi aj ďalšiemu účastníkovi, že prijal dňa 16. augusta 2018 od Slovenskej správy ciest IVSC Žilina ohlásenia odstránenia nepovolených reklamných stavieb podaných podľa § 88 ods. 7 stavebného zákona. Obe reklamné stavby sú umiestnené na násypovom svahu cestného telesa cesty I/11, ktorá je medzinárodným cestným ťahom E75. Reklamné zariadenia sú situované v km 434,105 a 434,135, na parcele KN E

1898 v k.ú. N.. Každé reklamné zariadenie je umiestnené na dvoch oceľových stĺpkoch s informačnou plochou do cca 20 m².

2. Žalovaný v opatrení citoval ust. § 88 ods. 7 písm. b) a § 88 ods. 8 stavebného zákona konštatujúc, že ako stavebný úrad podľa § 88 ods. 7 stavebného zákona vyzval vlastníka reklamných zariadení - žalobcu listom zo dňa 23. augusta 2018, aby do 15 dní odo dňa doručenia výzvy preukázal, že mal oprávnenie na uskutočnenie reklamných stavieb na pozemku a že sú zhotovené v súlade s podmienkami podľa stavebného zákona.

3. Žalovaný v opatrení uviedol, že listom zo dňa 11. septembra 2018 žalobca namietal relevanciu predmetnej písomnosti, nakoľko nebola podpísaná, v záhlaví bola označená Obcou Radoľa a v päte bola opatrená pečiatkou „Obec Rudina“. V písomnosti zároveň uviedol, že nemožno vyvodit', na základe čoho má pre ďalšieho účastníka vyplývať oprávnenie na podanie ohlásenia reklamných stavieb podľa § 88 ods. 7 stavebného zákona. Vzhľadom na to, že stavebný úrad spoľahlivo nevytlúčil uvedený nedostatok písomnosti, následne listom zo dňa 28. septembra 2018 opätovne vyzval žalobcu, aby do 15 dní odo dňa doručenia výzvy preukázal, že mal oprávnenie na uskutočnenie reklamnej stavby na pozemku a že je zhotovená v súlade s podmienkami podľa stavebného zákona. Súčasne upovedomil žalobcu, že podľa výpisu z LV č. XXXX je vlastníkom vyššie označených parciel, na ktorých sa zariadenia nachádzajú Slovenská republika, pričom správcom na všetky parcely tohto listu vlastníctva je Slovenská správa ciest. Uvedeným listom bol zároveň vlastníkom reklamných zariadení upovedomený, že činnosť na úseku stavebného poriadku pre Obec Radoľa vykonáva Obec Rudina, spoločný obecný úrad pracoviisko v Kysuckom Novom Meste, ktorý vykonáva zároveň činnosť na úseku stavebného poriadku aj pre Obce Rudina, Rudinka, Rudinská, Dolný Vadičov, Lopušné Pažite, Horný Vadičov, Povina, Snežnica, Lodno a Nesluša. Uvedenú výzvu žalobca prevzal 22.10.2018.

4. Stanovená 15-dňová lehota uplynula dňa 7. novembra 2018. V stanovenej lehote žalobca ako vlastníka stavieb nepreukázal oprávnenie na jej uskutočnenie a stavebný úrad nezistil dôvody, ktoré by bránili vydaniu súhlasu s odstránením reklamných stavieb. Žalovaný preto s poukazom na ust. § 88 ods. 7 písm. b) stavebného zákona vydal ohlasovateľovi súhlas s odstránením uvedených reklamných stavieb ohlásených na odstránenie. V upozornení žalovaného pre ohlasovateľa (okrem iného) uviedol: Ohlasovateľ naloží s odstránenými reklamnými stavbami v súlade so zákonom č. 79/2015 Z.z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov a ohlasovateľ upraví dotknutý terén po odstránení reklamnej stavby do pôvodného stavu.

II. Konanie na správnom súde

5. Voči opatreniu podal žalobca správnu žalobu navrhujúci jeho zrušenie a vrátenie veci žalovanému na ďalšie konanie. Namietal, že:

a. opatrenie mu bolo oznámené iba doručením jeho písomného vyhotovenia bez toho, aby doručované predpísaným zákonným spôsobom, čiže do elektronickej schránky žalobcu, čo je v rozpore s § 17 ods. 1 a § 29 ods. 1 až 3 zákona č. 305/2013 Z.z. o elektronickej podobe výkonu pôsobnosti orgánov verejnej moci a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon e-Governmente) v znení neskorších predpisov (ďalej len zákon č. 305/2013 Z.z.), čo platí aj pre všetky úkony žalovaného v priebehu konania predchádzajúceho vydaniu súhlasu s odstránením reklamnej stavby;

b. žalovaný nepostupoval podľa ustanovení zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov, napr. neupovedomil účastníkov o začatí správneho konania v zmysle § 18 ods. 3 správneho poriadku, neumožnil žalobcovi výkon práva vyjadriť sa pred vydaním rozhodnutia k jeho podkladu a spôsobu jeho zistenia, prípadne navrhnúť jeho doplnenie v zmysle § 33 ods. 2 správneho poriadku;

c. žalovaný vo veci nevydal riadne rozhodnutie podľa správneho poriadku, čím odňal žalobcovi možnosť brániť sa s využitím riadneho opravného prostriedku - odvolania;

d. pokiaľ by aj malo byť vydané len opatrenie, žalovaný neodôvodnil súhlas s odstránením reklamnej stavby dostatočným spôsobom a opatrenie je nepreskúmateľné pre nedostatok dôvodov - z opatrenia žalovaného sa nedá zistiť, že by ďalší účastník mal konkrétne iné právo k pozemku, na ktorom sú postavené reklamné stavby v zmysle § 139 ods. 1 písm. a) až c) stavebného zákona, a teda že by ďalší účastník bol legitimovanou osobou na podanie ohlásenia odstránenia reklamnej stavby podľa § 88 ods. 7 písm. b) stavebného zákona, z opatrenia nevyplýva, že by ďalší účastník bol vlastníkom parcely E-KN č. 1898 v kat. úz. N., na ktorej majú byť postavené reklamné stavby (vlastníkom je podľa žalovaného Slovenská republika), žalovaný neuviedol a z ničoho nemožno usúdiť, že by ďalší účastník užíval parcelu E-KN č. 1898 v kat. úz. N. na základe nájomnej zmluvy, dohody o budúcej kúpnej zmluve alebo dohody o budúcej zmluve o vecnom bremene, z ktorých vyplýva právo uskutočniť stavbu alebo jej zmenu (§ 139 ods. 1 písm. a) stavebného zákona), žalovaný neodôvodnil, že by ďalší účastník mal k pozemku E-KN č. 1898 v kat. úz. N. právo vyplývajúce z vecného bremena spojeného s pozemkom (§ 139 ods. 1 písm. b) stavebného zákona). Na základe uvedeného by podľa názoru žalobcu prislúchala do úvahy jedine možnosť, že aktívna legitimácia ďalšieho účastníka by bola daná iným právom k pozemku podľa § 139 ods. 1 písm. c) stavebného zákona, t.j. právom vyplývajúcim z iných právnych predpisov, žalovaný však v opatrení neidentifikoval žiadne konkrétne ustanovenie iného právneho predpisu, ktoré by ďalšiemu účastníkovi zakladalo právo k pozemku podľa § 139 ods. 1 písm. c) stavebného zákona. Samotná skutočnosť, že ďalší účastník je zapísaný na LV ako správca na parcele, nie je subsumovateľná pod žiadne z ustanovení § 139 ods. 1 písm. a) až c) stavebného zákona, ak teda žalovaný - napriek výslovnej námietke žalobcu - neuviedol žiadne ustanovenie osobitného právneho predpisu, z ktorého by vyplývala aktívna legitimácia ďalšieho účastníka na podanie ohlásenia odstránenia reklamných stavieb, opatrenie nemožno považovať za dostatočne odôvodnené.

e. žalovaný v podmienkach odstránenia reklamných stavieb uviedol: „Ohlasovateľ naloží s odstránenými reklamnými stavbami v súlade so zákonom č. 79/2015 Z.z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov.“ Žalobca zdôrazňuje, že nie je žiaden zákonný a ústavne konformný dôvod, aby po prípadnom odstránení reklamných stavieb ohlasovateľom, ktorých je ohlasovateľ vlastníkom, tieto „prepadli“ do vlastníctva ohlasovateľa, ktorý by ich následne mal zlikvidovať ako odpad, pretože v takomto prípade by išlo o nútené vyvlastnenie bez náhrady v rozpore s čl. 20 ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky. Žalovaný tak de facto zbavil žalobcu jeho vlastníckeho práva k reklamným stavbám, resp. k ich zvyškom, ktoré ešte následne môžu byť použiteľné a pri ohľaduplnom odstraňovaní nie je dôvod, aby boli zlikvidované ako odpad.

6. Žalovaný vo vyjadrení k žalobe z 25. júla 2019 zotrval na napadnutom opatrení. Poukázal na § 10 ods. 3 zákona č. 135/1961 Zb. o pozemných komunikáciách (cestný zákon), v zmysle ktorého na diaľniciach, cestách pre motorové vozidlá a medzinárodných cestných ťahov je zakázané umiestňovať reklamné stavby. Ďalej aj na § 24a ods. 1, 2 cestného zákona, v zmysle ktorého reklamné, informačné a propagačné zariadenia umiestnené pred dňom účinnosti tohto zákona na diaľniciach, cestách pre motorové vozidlá a medzinárodných cestných ťahoch a v ich ochranných pásmach sú vlastníci, správcovia týchto zariadení povinní odstrániť do jedného roka odo dňa nadobudnutia účinnosti tohto zákona. Po uplynutí doby uvedenej v odseku 1 sú správcovia diaľnic, ciest pre motorové vozidlá a medzinárodných cestných ťahoch oprávnení podať návrh na odstránenie reklamných, informačných a propagačných zariadení (stavieb) podľa osobitného zákona. Žalobcovi zrejme uniklo ustanovenie cestného zákona, ktorý dáva výslovné zmocnenie ďalšiemu účastníkovi k podaniu návrhu na odstránenie reklamných stavieb. Je nesporné, že medzinárodný cestný ťah E75, ako aj reklamné stavby, ktoré sú umiestnené na tomto medzinárodnom cestnom ťahu 434, 105 a 434, 135 na parcele E-KN 1898 pre k.ú. N. sú súčasťou medzinárodného cestného ťahu, a preto takéto splnomocnenie ďalšiemu účastníkovi je jednoznačne dané v zmysle cestného zákona. Žalovaný zdôraznil, že žalobca počas konania nijakým spôsobom nenamietal doručovanie písomnosti. Žalobca komunikoval so žalovaným v písomnej forme, z tohto dôvodu žalovaný zvolil neskôr práve písomnú komunikáciu. Žalovaný podotkol, že predmetná reklamná stavba je čiernou stavbou, ktorá bola postavená bez stavebného povolenia zámerne, pričom takýmto spôsobom žalobca generuje zisk, vytváranie takéhoto zisku je v rozpore s dobrými mravmi a narušuje hospodársku súťaž. Žalobcovi nič nebráni predmetné čierne stavby odstrániť na svoje náklady, pričom žalovaný sám by takýto krok len uvítal.

7. Ďalší účastník vo vyjadrení k žalobe zo dňa 5. augusta 2019 uviedol, že tvrdenia žalobcu spochybňujúce konanie žalovaného majú len odvieť pozornosť od skutočnosti, že reklamné zariadenia na pozemku vo vlastníctve SR a majetkovej správe ďalšieho účastníka sú osadené protiprávne bez akéhokoľvek právneho titulu. Ďalší účastník je štátnou rozpočtovou organizáciou, ktorá vykonáva majetkovú správu štátnych ciest I. triedy v rámci SR. Ďalší účastník posudzuje umiestňovanie reklamných zariadení najmä z hľadiska svojich záujmov a z hľadiska výkonu činností, pre ktoré je táto rozpočtová organizácia zriadená. Má za to, že umiestnenie reklamných zariadení nie je na prospech účastníkov cestnej premávky, nezvyšuje plynulosť cestnej premávky, ani bezpečnosť cestnej premávky a nezvyšuje komfort užívateľov ciest v správe ďalšieho účastníka.

8. Žalobca v replike k vyjadreniu žalovaného zo dňa 2. septembra 2019 zotrval na dôvodoch žaloby, majúc za to, že žalovaný vo vyjadrení k žalobe napráva nedostatky odôvodnenia vydaného opatrenia. Zotrval na tom, že iba procesné úkony, ktoré boli v súlade so zákonom č. 305/2013 Z.z. riadne oznámené, môžu vyvolať právom predpokladané účinky. V prejednávanej veci nenastala žiadna zo skutočností, ktorú predvída ust. § 17 ods. 4 zákona č. 305/2013 Z.z., čo by umožňovalo vykonanie úkonu inak ako elektronicky. Ustanovenia zákona č. 305/2013 Z.z. majú prednosť pre ustanoveniami osobitných predpisov o doručovaní vrátane Správneho poriadku a tento zákon nepodmieňuje elektronické doručovanie orgánov verejnej moci právnickej osobe tým, že právnická osoba tiež doručuje svoje podania orgánu verejnej moci elektronicky, aj v prípade doručovania podaní právnickej osoby orgánu verejnej moci listinne je orgán verejnej správy povinný voči právnickej osobe uskutočniť úkony verejnej moci elektronicky.

9. Žalovaný v duplike žalobcu zo dňa 2. septembra 2019 zotrval na svojich vyjadreniach a poukázal na judikatúru Najvyššieho súdu SR o príliš formalistických rozhodnutiach s tým, že súdy sa musia pri aplikácii procesných pravidiel vyhnúť prehnanému formalizmu, ktorý by zasahoval do zásad spravodlivého procesu a prílišný formalizmus pri posudzovaní úkonov účastníkov občianskeho súdneho konania a nadmerný tlak na dopĺňanie takých náležitostí do procesných úkonov účastníkov, ktoré nemajú základný význam pre ochranu zákonnosti, nie je v súlade s ústavnými princípmi spravodlivého procesu.

10. Krajský súd v Žiline (ďalej aj „správny súd“) preskúmal napadnuté opatrenie žalovaného a dospel k záveru, že žalobu je potrebné zamietnuť podľa § 190 zákona č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „SSP“).

11. Správny súd poukázal na znenie § 88 ods. 7 stavebného zákona, podľa ktorého cit:

„povolenie stavebného úradu sa nevyžaduje na odstránenie reklamnej stavby, ktorá je postavená bez stavebného povolenia alebo v rozpore s ním, alebo bez písomného oznámenia stavebného úradu podľa § 57 ods. 2 pri stavbách, ktoré treba ohlásiť, alebo v rozpore s ním, ak ohlásenie odstránenia stavby podal vlastník pozemku alebo stavby alebo osoba, ktorá má iné práva k pozemku alebo stavbe [§ 139 ods. 1 písm. a) až c)], a títo nedali právo inej osobe uskutočniť reklamnú stavbu na svojom pozemku alebo svojej stavbe alebo záujmové združenie vlastníkov reklamných stavieb registrované podľa tohto zákona. Stavebný úrad

a) ak vlastník reklamnej stavby nie je známy, vydá osobe, ktorá podala ohlásenie odstránenia stavby súhlas s odstránením reklamnej stavby do 30 dní odo dňa podania ohlásenia,

b) ak vlastník reklamnej stavby je známy, stavebný úrad ho vyzve, aby do 15 dní odo dňa doručenia výzvy preukázal, že mal oprávnenie na uskutočnenie reklamnej stavby na pozemku alebo na stavbe, kde je umiestnená, a že je zhotovená v súlade s podmienkami podľa tohto zákona. Ak vlastník reklamnej stavby v určenej lehote nepreukáže, že mal oprávnenie na uskutočnenie reklamnej stavby alebo že stavba je zhotovená v súlade s podmienkami podľa tohto zákona, stavebný úrad do 30 dní odo dňa márneho uplynutia lehoty vydá osobe, ktorá podala ohlásenie odstránenia stavby súhlas s odstránením reklamnej stavby.“

12. Ďalej správny súd poukázal na § 88b ods. 2 stavebného zákona (ustanovenia o konaní o dodatočnom povolení stavby), podľa ktorého sa ustanovenia § 88a sa nevzťahujú na reklamné stavby.

13. Pokiaľ ide o pojem „iné práva k pozemkom a stavbám“, správny súd poukázal na § 139 ods. 1 písm. a) až c) stavebného zákona, podľa ktorého cit:

„pod pojmom "iné práva k pozemkom a stavbám" použitým v spojení "vlastnícke alebo iné práva k pozemkom a stavbám na nich" sa podľa povahy prípadu rozumie užívanie pozemku alebo stavby na základe nájomnej zmluvy, dohody o budúcej kúpnej zmluve alebo dohody o budúcej zmluve o vecnom bremene, z ktorých vyplýva právo uskutočniť stavbu alebo jej zmenu,13) právo vyplývajúce z vecného bremena spojeného s pozemkom alebo stavbou,13a) právo vyplývajúce z iných právnych predpisov.13b)

13) Obchodný zákonník. Občiansky zákonník.

13a) § 151n až 151p Občianskeho zákonníka.

13b) Napríklad zákon č. 364/2004 Z.z. o vodách a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (vodný zákon) v znení neskorších predpisov, zákon č. 656/2004 Z.z. o energetike a o zmene niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, zákon č. 66/2009 Z.z. o niektorých opatreniach pri majetkovoprávnom usporiadaní pozemkov pod stavbami, ktoré prešli z vlastníctva štátu na obce a vyššie územné celky a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

14. Poukázal aj na § 24a ods. 1, 2 zákona č. 135/1961 Zb. o pozemných komunikáciách (cestný zákon) v znení účinnom v čase podania ohlásenia ďalšieho účastníka na odstránenie stavby, t.j. ku dňu 13. augusta, podľa ktorého cit:

„reklamné, informačné a propagačné zariadenia umiestnené pred dňom účinnosti tohto zákona na diaľniciach, cestách pre motorové vozidlá a medzinárodných cestných ťahoch a v ich ochranných pásmach sú vlastníci, správcovia týchto zariadení povinní odstrániť do jedného roka odo dňa nadobudnutia účinnosti tohto zákona. Po uplynutí doby uvedenej v odseku 1 sú správcovia diaľnic, rýchlostných ciest a medzinárodných cestných ťahov oprávnení podať návrh na odstránenie reklamných, informačných a propagačných zariadení (stavieb) podľa osobitného zákona.11)“

15. Správny súd v prvom rade riešil námietku žalobcu o nezákonnosti rozhodnutia žalovaného spôsobenej nedoručovaním písomností do elektronickej schránky žalobcu vyhodnotil ju ako nedôvodnú. Konštatoval, že:

a. zákon č. 305/2013 Z.z. má prednosť pre ustanoveniami osobitných predpisov o doručovaní vrátane správneho poriadku;

b. pre vykonanie jednotlivých úkonov žalovaným (doručovanie výzvy zo dňa 23.08.2018, výzvy zo dňa 28.09.2018, ako aj žalobou napadnutého opatrenia) neboli splnené ani zákonné podmienky, ktoré má na mysli citované ust. § 17 ods. 4 zákona č. 305/2013 Z.z., t.j. nebolo preukázané, že na strane žalovaného existovali technické dôvody, pre ktoré by nebol objektívne schopný vykonať právny úkon pri výkone verejnej moci elektronicke, že tieto technické dôvody pretrvávali po takú dobu, že by na strane žalovaného mohlo dôjsť k porušeniu povinnosti konať v lehotách podľa zákona a nebolo súčasne preukázané, že by zákon vykonanie príslušného úkonu inak ako elektronicke nezakazoval;

c. hoci došlo k označeným pochybeniam žalovaného, tieto nemali a nemohli mať vplyv na zákonnosť napadnutého rozhodnutia, pretože písomnosti sa nepochybne dostali do dispozičnej sféry žalobcu;

d. v prejednávanej veci je podstatné, že žalobca mal možnosť oboznámiť sa s obsahom jednotlivých písomností (vrátane opatrenia), ktoré boli účastníkovi doručované do vlastných rúk a napriek tomu zostal nečinný, správny súd nemôže prehliadnuť pasivitu žalobcu, ktorý žiadnym spôsobom nerozporoval doručovanie, ktoré žalovaný uskutočňoval v listinnej podobe;

e. pokiaľ sa teda aj žalobca odvoláva na ust. § 3 ods. 2 správneho poriadku s poukazom na povinnosť správneho orgánu postupovať v spolupráci s účastníkom konania, správny súd poukazuje na vzájomnosť tejto povinnosti, ktorú žalobca úplne odignoroval - povinnosť spolupráce s účastníkom konania totiž nezaväzuje len správny orgán, ale vyžaduje aktívny prístup aj od účastníka konania;

f. účelom správneho súdneho konania nie je zrušiť preskúmané rozhodnutie len z dôvodu, aby sa opakovane proces pred administratívnym orgánom, pokiaľ ani opakovanie procesu pred administratívnym orgánom by nemohlo mať za následok iné rozhodnutie vo veci.

16. Správny súd ako nedôvodnú vyhodnotil aj námietku nezákonnosti opatrenia spočívajúcu v porušení § 18 ods. 3, § 33 ods. 2 a § 53 správneho poriadku v nadväznosti na ust. § 140 stavebného zákona, keď žalobcovi nebolo umožnené vyjadriť k podkladom rozhodnutia, resp. navrhnúť ich doplnenie, správny orgán neupovedomil účastníkov o začatí správneho konania a nevydal rozhodnutie v intenciách správneho poriadku.

17. Správny súd uviedol, že

a. ust. § 88 ods. 7 písm. b) ako aj ust. § 88 ods. 8 stavebného zákona bolo do stavebného zákona včlenené novelou účinnou od 02.01.2015 ako konanie o odstraňovaní stavieb sui generis. V prejednávanej veci je nesporné, že na E-KN parc.č. 1898 v k.ú. N. zapísanej na LV č. XXXX, ktorá patrí do vlastníctva Slovenskej republiky a jej správcom je Slovenská správa ciest Bratislava, sú postavené reklamné stavby patriace do vlastníctva žalobcu, ku ktorým žalobca nepreukázal vlastnícke, resp. iné právo k pozemku v intenciách ust. § 139 ods. 1 písm. a) až c) Občianskeho zákonníka;

b. ust. § 88 ods. 7 stavebného zákona výslovne predpokladá, že k vydaniu súhlasu s odstránením stavby sa nevyžaduje povolenie stavebného úradu. Znenie tohto ustanovenia je jednoznačné a korešponduje so zámerom zákonodarcu pri prijímaní ust. § 88 ods. 7 stavebného zákona, ktorým, ako je zrejmé z dôvodovej správy, reagoval na dlhodobo pretrvávajúcu nedostatočnú úpravu regulácie v oblasti vonkajšej reklamy, ktorá spôsobila neprimerané rozšírenie čiernych stavieb reklamných zariadení a spôsobila zhoršujúce sa podnikateľské prostredie pre podnikateľov, ktorí postupujú v súlade so zákonom a získavanie neprimeranej konkurenčnej výhody pre osoby, ktoré konajú contra legem alebo ktoré zákon obchádzajú. Toto všetko vplýva na demotiváciu slušného podnikateľského prostredia, spôsobuje bujnenie správania sa, ktoré nie je v súlade so zákonom alebo ho obchádza, neregulovanie zaťažuje životné prostredie a tým znižuje kvalitu života a celej spoločnosti. Návrh zákona, ako je ďalej zrejmé z dôvodovej správy, sprísnil zákonnú reguláciu povoľovania vonkajšej reklamy a výslovne zrušil možnosť dodatočného povolenia stavby a zaviedol dve skrátené konania o odstránení nedovolennej reklamy;

c. v § 88 ods. 7 stavebného zákona sa upravil nový mechanizmus na odstraňovanie nelegálnych stavieb, ktorý umožňuje operatívny spôsob odstránenia nelegálnej reklamnej stavby v skrátenom konaní, čo umožňuje zjednodušeným spôsobom odstrániť čierne stavby známych aj neznámych vlastníkov, k umiestneniu ktorých vlastník pozemku alebo osoba, ktorá má iné práva k pozemku alebo stavbe podľa § 139 ods. 1 písm. a) až c) nedal právo inej osobe;

d. zákonodarca v ust. § 88b ods. 2 stavebného zákona výslovne vylúčil možnosť aplikácie ust. § 88a ods. 1 až 6 o konaní o dodatočnom povolení stavby;

e. z úmyslu zákonodarcu ako aj štylisticky jazykovo jednoznačného znenia § 88 ods. 7 v spojení s § 88b ods. 2 stavebného zákona vyplýva, že konanie podľa § 88 ods. 7 stavebného zákona je konaním sui generis, má charakter skráteného a sprísneného konania, v ktorom nie je možné aplikovať citované ust. § 88a ods. 1 stavebného zákona, t.j. nie je daná povinnosť správneho orgánu upovedomiť účastníkov o začatí konania v zmysle § 18 ods. 3 Správneho poriadku, umožniť vyjadriť sa k podkladom rozhodnutia, k spôsobu ich zistenia, prípadne navrhnúť ich doplnenie a vydať vo veci rozhodnutie v intenciách ust. § 53 správneho poriadku. Ust. § 88 ods. 7 stavebného zákona ako špeciálne ustanovenie upravuje procesný postup správneho orgánu v prípade zistenia čiernej reklamnej stavby postavenej bez stavebného povolenia a v rámci tohto postupu zákonodarca ukladá správne orgánu len povinnosť vyzvať vlastníka reklamnej stavby, pokiaľ je mu známy, aby do 15 dní odo dňa doručenia výzvy preukázal, že mal oprávnenie na uskutočnenie reklamnej stavby na pozemku alebo na stavbe, kde je umiestnená a že je zhotovená v súlade s podmienkami podľa tohto zákona;

f. z § 88 ods. 7 písm. b) posledná veta stavebného zákona jednoznačne plyní, že zákonodarca nepredvída v tomto konaní sui generis vydanie osobitného rozhodnutia, ale pre prípad, že vlastníka reklamnej stavby v určenej lehote nepreukáže, že mal oprávnenie na uskutočnenie reklamnej stavby alebo že stavba je zhotovená v súlade s podmienkami podľa tohto zákona, správny orgán do 30 dní odo dňa márneho uplynutia lehoty vydá osobe, ktorá podala ohlásenie odstránenia stavby, „súhlas“ s odstránením reklamnej stavby (v zmysle opatrenia orgánu verejnej správy);

g. správny orgán rešpektoval predpísaný postup podľa § 88 ods. 7 písm. b), § 88 ods. 8 stavebného zákona - žalobcu vyzval na preukázanie splnenia podmienok podľa § 88 ods. 7 písm. b) stavebného zákona, a to výzvou zo dňa 23.08.2018 a výzvou zo dňa 28.09.2018, k obojm výzvam mal možnosť žalobca podať vyjadrenie, vo výzvach boli označené aj samotné podklady rozhodnutia, a to ohlásenie

Slovenskej správy ciest a list vlastníctva č. 2234, mal žalobca možnosť sa aj fakticky vyjadriť k týmto podkladom rozhodnutia;

h. z uvedeného dôvodu vyhodnotil správny súd námietku žalobcu o porušení jeho procesných práv v administratívnom konaní za nedôvodnú.

18. Správny súd vyhodnotil ako nedôvodnú aj námietku o nezákonnosti rozhodnutia z dôvodu, že z rozhodnutia sa nedá zistiť, že by Slovenská správa ciest mala tzv. iné právo k pozemku, a teda bola ním legitimovaným subjektom na podanie ohlásenia v zmysle § 88 ods. 7 písm. b) stavebného zákona, vychádzajúc z nasledovných úvah:

a. podľa § 3d ods. 1 cestného zákona v znení účinnom v čase vydania napadnutého opatrenia, podľa ktorého diaľnice, rýchlostné cesty a cesty I. triedy vrátane ich prejazdnych úsekov cez colné priestory a obce sú vo vlastníctve štátu, ak osobitný predpis 2a) neustanovuje inak. Diaľnice, rýchlostné cesty a cesty I. triedy, ktorých verejným obstarávateľom je Slovenská republika na základe koncesnej zmluvy podľa osobitného predpisu 2c) (ďalej len "koncesné cesty"), sú vo vlastníctve štátu. Podľa § 3d ods. 5 písm. b) citovaného zákona správu pozemných komunikácií vykonávajú, ak ide o cesty vo vlastníctve štátu okrem ich prejazdnych úsekov cez colné priestory - právnické osoby na tento účel zriadené ministerstvom. 2c) Podľa § 3d ods. 6 tohto zákona vlastníci a správcovia pozemných komunikácií sú povinní pozemné komunikácie udržiavať v stave zodpovedajúcom účelu, na ktorý sú určené.

b. v prejednávanej veci je nesporné, že reklamné stavby č. 434, 105 a 434, 135 sa nachádzajú na parcele E-KN č. 1898 k.ú. N. a súčasne aj v medzinárodnom cestnom ťahu E75, podľa § 3d ods. 1 cestného zákona diaľnice a cesty I. triedy vrátane ich prejazdnych úsekov cez colné priestory a obce sú vo vlastníctve štátu, pokiaľ osobitný predpis neustanovuje inak. Pozemná komunikácia E75 je tak komunikáciou, ktorá v zmysle tohto ustanovenia patrí do vlastníctva štátu, s čím korešponduje aj zápis na liste vlastníctva č. XXXX. Z § 3d ods. 5 písm. b) cestného zákona v nadväznosti na zápis v časti B 2 listu vlastníctva č. XXXX možno tiež vyvodiť, že správcom uvedenej pozemnej komunikácie, a teda parcely aj E-KN č. 1898, je Slovenská správa ciest Bratislava;

c. v prejednávanej veci bolo teda nepochybne preukázané naplnenie zákonnej podmienky podľa § 88 ods. 7 stavebného zákona, t.j. podanie ohlásenia odstránenia stavby osobou majúcou tzv. iné právo k pozemku v intenciách § 139 ods. 1 písm. c) stavebného zákona;

d. žalovaný v napadnutom opatrení jednoznačne identifikoval osobu ohlasovateľa - Slovenskú správu ciest, ktorú označil ako správcu parcely E-KN č. 1898 v k.ú. N., na ktorej sa nachádza medzinárodný cestný ťah E75, pričom súčasne za vlastníka tejto nehnuteľnosti označil Slovenskú republiku;

e. pokiaľ žalovaný v opatrení neuviedol označenie osobitného právneho predpisu v zmysle § 139 ods. 1 písm. c) stavebného zákona, z ktorého má plynúť ohlasovateľovi tzv. iné právo k pozemku, toto správny súd nepovažuje za porušenie procesného predpisu, ktoré by malo za následok vydanie nezákonného rozhodnutia, najmä keď správa pozemku pre ďalšieho účastníka vyplýva z verejne dostupného zdroja informácií - katastrálneho portálu

f. účelom správneho súdneho konania nie je zrušiť rozhodnutie, resp. opatrenie orgánu verejnej správy len preto, aby bol zopakovaný proces (v danom prípade do odôvodnenia rozhodnutia doplnené označenie osobitného právneho predpisu, z ktorého ohlasovateľovi plynie právo v intenciách ust. § 139 ods. 1 písm. c) stavebného zákona), najmä za situácie, že samotné opatrenie má atribút preskúmateľnosti, pričom zrušenie opatrenia by neprinieslo žalobcovi ani potenciálne priaznivejšie rozhodnutie vo veci.

19. Správny súd ako nedôvodnú a účelovú vyhodnotil aj námietku o nezákonnosti rozhodnutia z dôvodu, že žalovaný svojim súhlasom po odstránení stavby rozhodol de facto o prepadnutí reklamnej stavby do vlastníctva ohlasovateľa, čím žalobcu zbavil vlastníctva bez náhrady v rozpore s Ústavou Slovenskej republiky. Správny súd uviedol, že:

a. V zmysle § 88a ods. 8 stavebného zákona osoba majúca iné právo k pozemku (§ 139 ods. 1 písm. a) až c) stavebného zákona) je oprávnená po doručení súhlasu stavebného úradu s odstránením reklamnej stavby odstrániť reklamnú stavbu na náklady vlastníka reklamnej stavby, s čím korešponduje aj obsah napadnutého opatrenia;

b. žalobca vydaním opatrenia nestráca de iure vlastnícke právo, toto nemožno vyvodiť ani z obsahu opatrenia;

c. uloženie povinnosti ohlasovateľovi naložiť s odstránenými reklamnými stavbami v súlade so zákonom č. 79/2015 Z.z. o odpadoch je len dôsledkom povinnosti ohlasovateľa uvedenej v § 88 ods. 8, a to povinnosti ohlasovateľa odstrániť stavbu na náklady vlastníka reklamnej stavby - až vtedy, keď si po odstránení reklamnej stavby vlastníkom pozemku žalobca odstránenú stavbu neprevezme, nastupuje právny režim zákona o odpadoch;

d. v danom prípade možno celkom dôvodne usudzovať (s ohľadom na skutočnosť, že žalobca mal možnosť sám reklamné zariadenie odstrániť a odnieť a neučinil tak, a to ani v rámci plnenia povinnosti plynúcej z § 24a zákona cestného zákona, ani dodatočne na základe výzvy žalovaného zo dňa 23.08.2018 a dňa 28.09.2018, resp. počas celého prebiehajúceho administratívneho konania o odstránenie stavby na základe ohlásenia), že pokiaľ si ani po odstránení stavby vlastníkom reklamnej stavby reklamnú stavbu neprevezme, dôjde k derelikcii vlastníckeho práva, t.j. k zániku vlastníckeho práva žalobcu k reklamnej stavbe vzdaním sa vlastníctva k veci;

e. ak samotný žalobca nemá úmysel vzdať sa vlastníckeho práva k veci, potom mu nič nebráni reklamnú stavbu odstrániť na vlastné náklady, resp. po odstránení reklamnej stavby vlastníkom pozemku na náklady vlastníka reklamnej stavby túto prevziať od vlastníka pozemku

f. ochranu (ako sa jej domáha žalobca) nemôže požívať šikanóznym výkonom vlastníckeho práva žalobcom, ktorý je v prejednávanej veci viac než evidentný, keď na jednej strane žalobca svojím vlastníctvom bez zákonného dôvodu obmedzuje vlastnícke práva tretej osoby (štátu) a na druhej strane žiada, aby jeho vlastnícke práva neboli ničím obmedzované (ani zákonnou úpravou), čo je v rozpore s čl. 20 ods. 3 Ústavy SR.

20. O náhrade trov konania rozhodol správny súd vo vzťahu k žalobcovi podľa § 167 ods. 1 SSP a contrario tak, že žalobcovi, ktorý úspech v konaní nemal, súd náhradu trov konania nepriznal. Súd nepriznal náhradu trov ani žalovanému v zmysle ust. § 168 SSP a contrario. Nepriznal náhradu trov ani ďalšiemu účastníkovi konania v zmysle § 169 SSP a contrario, pretože neboli splnené podmienky na jeho aplikáciu. Nevznikli mu totiž trovy v súvislosti s plnením povinnosti, ktorú by mu explicitne uložil správny súd. Vyjadrenie sa k žalobe nebolo jeho povinnosťou, ale právom, pričom správny súd mohol konať ďalej aj bez jeho vyjadrenia. Súd nezhliadol ani žiadne dôvody hodné osobitného zreteľa, pre ktoré by mu mohol náhradu priznať.

II.

Argumentácia účastníkov v kasačnom konaní

21. Proti rozsudku správneho súdu podal žalobca (sťažovateľ) včas kasačnú sťažnosť z dôvodov podľa § 440 ods. 1 písm. f) a g) SSP.

22. Nesprávny procesný postup, t.j. kasačný dôvod podľa § 440 ods. 1 písm. f) SSP vnímal sťažovateľ v nasledovnom:

a. Porušenie povinnosti správneho súdu vyhlásiť rozsudok vyvesením skráteného písomného vyhotovenia na úradnej tabuli súdu - na vyhlásenie sa nedostavili účastníci konania a nemožno zistiť, či bola prítomná verejnosť, preto boli splnené zákonné predpoklady na postup podľa § 137 ods. 3 SSP, t.j. malo dôjsť k vyveseniu skráteného písomného vyhotovenia rozsudku na úradnej tabuli krajského súdu po dobu 14 dní a deň vyhlásenia sa mal poznamenať v písomnom vyhotovení, k tomuto však nedošlo;

b. Žalobcovi nebola doručená duplika (vyjadrenie) žalovaného k replike žalobcu - uvedené vyjadrenie správny súd uvádza v rozsudku a teda naň zjavne prihliadal, hoci sťažovateľovi nebolo doručené a on nemal možnosť sa s ním oboznámiť, čím došlo k porušeniu rovnosti zbraní, doručovanie tohto dokumentu priamo predpokladá § 106 ods. 2 SSP.

23. Dôvody podľa § 440 ods. 1 písm. g) SSP (nesprávne právne posúdenie) videl sťažovateľ v nasledovnom:

24.

a. došlo k nesprávnemu právnemu posúdeniu doručovania podľa zákona č. 305/2013 Z.z., skutočnosť, že sa listiny dostali do dispozičnej sféry sťažovateľa nemôže reparovať nezákonnosť doručovania, ak právny poriadok stanovuje obligatórne doručovanie elektronickým spôsobom; tvrdenie súdu, že

„žalobca nerozporoval doručovanie“ neobstojí, žalobca môže v správnej žalobe namietať aj skutočnosti, ktoré v konaní pred správnymi orgánmi neuplatnil;

b. došlo k nesprávnemu posúdeniu použitia § 3 ods. 2 správneho poriadku. Stavebný zákon nevylučuje použitie § 3 ods. 2 správneho poriadku na konanie o odstránení reklamnej stavby, podľa § 140 stavebného zákona je dokonca výslovne ustanovená subsidiarita použitia správneho poriadku na konania podľa stavebného zákona. Aj v konaní podľa § 88 ods. 7 písm. b) stavebného zákona musí stavebný úrad umožniť vlastníkovi reklamnej stavby minimálne vyjadriť sa k podkladom opatrenia, čo vyslovil v obdobnom konaní aj Krajský súd v Bratislave v rozsudku sp. zn.: 1 S 20/2017 z 22. novembra 2018 a poukázal aj na rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn.: 9 Sžrk 122/2018, publikovaného v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod R 19/2020, kde je uvedené, že ak osobitný predpis výslovne aplikáciu § 3 ods. 2 správneho poriadku nevylúčil, je povinnosťou správneho orgánu riadne aplikovať základné zásady správneho konania i vo veciach osobitných správnych konaní. Sťažovateľ nemal možnosť vyjadriť sa k podkladom opatrenia, čo je v tomto konaní, ktoré je „jednoinštančné“, o to dôležitejšie

c. opatrenie nie je náležitým spôsobom odôvodnené, nemožno z neho vyvodiť, na základe čoho má Slovenská správa ciest osobitné právo k pozemku v zmysle § 139 ods. 1 písm. a) - c) stavebného zákona a teda že je legitimovaná na podanie ohlásenia; správny súd v rozsudku fakticky doplnil odôvodnenie opatrenia, čo je neakceptovateľné;

d. pokiaľ ide o podmienku odstránenia reklamných stavieb v opatrení, že ohlasovateľ naloží s odstránenými reklamnými stavbami v súlade so zákonom č. 79/2015 Z.z. o odpadoch, nie je žiaden zákonný a ústavne konformný dôvod, aby tieto stavby po prípadnom odstránení ohlasovateľom „prepadli“ do vlastníctva ohlasovateľa, ktorý by ich mal zlikvidovať ako odpad, pretože by išlo o nútené vyvlastnenie bez náhrady. Úvahy správneho súdu považuje sťažovateľ za arbitrárne a poukazuje na to, že z obsahu napadnutého rozhodnutia nevyplýva ohlasovateľovi po odstránení reklamných stavieb povinnosť po ich odstránení vyzvať žalobcu, aby si ich alebo ich zvyšky prebral a v akej lehote a za akých podmienok. Sťažovateľ poukazuje aj na nálež Ústavného súdu sp. zn.: PL. ÚS 3/2016 z 14. júna 2017, kde bola posudzovaná ústavná konformita ustanovení § 88 ods. 6 až 8 stavebného zákona, a hoci Ústavný súd Slovenskej republiky návrhu na vyslovenie nesúladu nevyhovel, konštatoval v bode 59 odôvodnenia, že je povinnosťou stavebného úradu, ktorý vydáva súhlas s odstránením reklamnej stavby, vysporiadať sa s každým osobitným prípadom tak, aby ním určené podmienky odstránenia reklamnej stavby podmienky odstránenia reklamnej stavby, ako aj vlastnícke práva vlastníka reklamnej stavby, ktorá sa má odstrániť, boli rešpektované.

25. Sťažovateľ vzhľadom na uvedené navrhoval, aby kasačný súd napadnutý rozsudok zrušil a vrátil vec na nové konanie, alternatívne aby ho zmenil tak, že napadnuté opatrenie zruší a vec vráti obci Radoľa na ďalšie konanie, a žiadal náhradu trov celého konania.

26. Ku kasačnej sťažnosti sa podaním zo dňa 22. októbra 2020 vyjadril žalovaný tak, že sa s rozsudkom správneho súdu stotožnil, žiadal kasačnú sťažnosť zamietnuť a žiadal náhradu trov konania v celom rozsahu.

III.

Posúdenie kasačného súdu

27. Dňa 1. januára 2021 nadobudla účinnosť novela Ústavy Slovenskej republiky, ústavný zákon č. 422/2020 Z. z. ktorým sa mení a dopĺňa Ústava Slovenskej republiky č. 460/1992 Zb. v znení neskorších predpisov, ktorou bol zriadený Najvyšší správny súd Slovenskej republiky (čl. 143 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky). K 1. augustu 2021 prevzal Najvyšší správny súd Slovenskej republiky kasačnú agendu správneho kolégia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v správnom súdnictve, vrátane prerokúvanej veci (čl. 154g ods. 4, 5 a 6 Ústavy v spojení s § 101e ods. 1 a 2 a § 8a ods. 1 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov). V súlade s rozvrhom práce Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky na rok 2021

bola prerokúvaná vec pridelená náhodným výberom na rozhodnutie senátu 3 S a bola v kasačnom konaní vedená pod pôvodnou spisovou značkou.

28. Kasačný súd dodáva, že pri posúdení veci vychádzal aj z rozhodovacej činnosti Najvyššieho súdu Slovenskej republiky. Keďže odo dňa 1. augusta 2021 došlo k prechodu kompetencií zo správneho kolégia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky na Najvyšší správny súd Slovenskej republiky, vychádzajúc z účelu zabezpečenia kontinuity rozhodovacej činnosti, z právnej istoty a ochrany legitímnych očakávaní založených aj na ustálenej rozhodovacej činnosti najvyšších súdnych autorít (§ 5 ods. 1 SSP v spojení s čl. 2 ods. 1 až 3 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov) sa kasačný súd naďalej považuje za viazaný doterajšou rozhodovacou činnosťou správneho kolégia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky.

29. Najvyšší správny súd Slovenskej republiky ako súd kasačný (§ 438 ods. 2 SSP) po tom, čo zistil, že kasačná sťažnosť bola podaná riadne a včas (§ 443 SSP a § 444 SSP), oprávnenou osobou (§ 442 SSP), smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému je prípustná (§ 439 SSP), má predpísané náležitosti (§ 445 ods. 1 SSP a § 57 SSP), preskúmal napadnutý rozsudok z dôvodov a v rozsahu uvedenom v podanej kasačnej sťažnosti (§ 440 SSP, § 441 SSP a § 453 SSP) a dospel k záveru, že kasačná sťažnosť je dôvodná.

30. Pokiaľ ide o kasačný dôvod, spočívajúci v nesprávnom procesnom postupe, ktorým malo byť sťažovateľovi znemožnené uskutočniť jemu patriace práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, kasačný súd rovnako ako sťažovateľ poukazuje na odbornú spisbu k § 137 ods. 3 cit: „Veta druhá odseku 3 znamená, že ak by sa malo rozhodnutie po pojednávaní vyhlásovať „do prázdnej pojednávacej miestnosti“, pretože sú prítomné iba súdne osoby, t. j. sudcovia a zapisovateľ/asistent, správny súd vyhlási rozsudok vyvesením jeho skráteného písomného vyhotovenia bez odôvodnenia na úradnej tabuli súdu po dobu štrnástich dní (aj keď to zákon výslovne nehovorí, bude vhodné okrem úradnej tabule oznámiť skrátený rozsudok aj jeho uverejnením na webovej stránke súdu). Tým je aj lepšie naplnený ústavný princíp verejného vyhlásenia rozsudku, pretože, ak účastníci konania neboli na vyhlásení rozsudku prítomní, dozvedia sa o ňom z úradnej tabule súdu či z webovej stránky súdu.“ (BARICOVÁ, J.; FEČÍK, M.; ŠTEVČEK, M.; FILOVÁ, A. a kol.: Správny súdny poriadok. Komentár. Bratislava: C. H. Beck, 2017). Podľa kasačného súdu je zrejmé, že nová právna úprava mala za cieľ zvýšiť „kvalitu“ napĺňania tohto princípu. Kasačný súd vnímal pochybenie spočívajúce v nevyvesení skráteného písomného vyhotovenia rozsudku, avšak samotný tento nedostatok nepovažoval za chybu takej intenzity, že by mala sama o sebe za následok porušenie práva na spravodlivý proces.

31. Kasačný súd však musel prisvedčiť sťažovateľovi, pokiaľ išlo o nedostatok spočívajúci v nedoručení vyjadrenia (dupliky) žalovaného. Ide o dokument, ktorého doručovanie SSP v § 106 ods. 2 priamo predpokladá s tým, že až na ďalšie vyjadrenia správny súd nemusí prihliadať. Právom účastníka konania na doručenie procesného vyjadrenia iného účastníka konania sa napĺňa právo na spravodlivý proces a princíp rovnosti zbraní. Súčasne vyjadrenia slúžia správne súdu ako podklad pre jeho rozhodnutie, pričom v tomto prípade správny súd v odôvodnení svojho rozhodnutia obsah tohto vyjadrenia aj uvádza. Ako uviedol Ústavný súd SR napr. v rozhodnutí sp. zn. I. ÚS 77/2015: „Jedným z aspektov práva na spravodlivý proces, je teda - okrem práva domáhať sa svojho práva na nezávislom a nestrannom súde (prístup k súdu) - aj právo na určitú kvalitu súdneho konania, ktorá okrem iných procesných záruk kladie dôraz aj na zachovanie kontradiktórnosti konania a „rovnosti zbraní“ (podobne napr. III. ÚS 402/08). Podstatou kontradiktórnosti a s ňou súvisiacou „rovnosťou zbraní“ je, aby všetci účastníci konania mali reálnu možnosť využiť svoje procesné práva predložiť argumenty a reagovať na „protiargumenty“ protistrany.“

32. Uvedené pochybenie kasačný súd považoval za také, ktoré odôvodňuje zrušenie rozsudku správneho súdu a vrátenie veci na ďalšie konanie.

33. Pokiaľ ide o kasačný dôvod spočívajúci v nesprávnom právnom posúdení, kasačný súd sa stotožnil s názorom sťažovateľa ohľadom aplikácie § 3 správneho poriadku. Podľa § 3 ods. 7 správneho poriadku ustanovenia o základných pravidlách konania uvedených v odsekoch 1 až 6 sa primerane

použijú aj pri vydávaní osvedčení, posudkov, vyjadrení, odporúčaní a iných podobných opatrení. Uvedené v posudzovanom prípade znamená, že správny orgán mal rešpektovať aj § 3 ods. 2 správneho poriadku, t.j. postupovať v úzkej súčinnosti so sťažovateľom a dať mu príležitosť, aby mohol svoje práva a záujmy účinne obhajovať, najmä sa vyjadriť k podkladu rozhodnutia, a uplatniť svoje návrhy.

34. Kasačný súd nepovažuje za správny záver správneho súdu, že konanie podľa § 88 ods. 7 stavebného zákona je konaním sui generis, ktoré má charakter skráteného a sprísneného konania, v ktorom nie je možné aplikovať citované ust. § 88a ods. 1 stavebného zákona, t.j. nie je daná povinnosť správneho orgánu upovedomiť účastníkov o začatí konania v zmysle § 18 ods. 3 správneho poriadku, umožniť vyjadriť sa k podkladom rozhodnutia, k spôsobu ich zistenia, prípadne navrhnúť ich doplnenie a vydať vo veci rozhodnutie v intenciách ust. § 53 správneho poriadku.

35. Kasačný súd zdôrazňuje, že zákonodarca v § 3 ods. 7 stanovil požiadavku primeraného použitia základných zásad správneho konania aj pre vydávanie aktov, akým je nepochybne aj napadnuté rozhodnutie. Zároveň, keďže účelom konania podľa § 88 ods. 7 stavebného zákona malo byť rýchle a efektívne riešenie nežiadúceho stavu, bol zvolený postup, ktorý je v podstate jednoinštančným konaním. Za týchto okolností je podľa kasačného súdu o to dôležitejšie, aby správny orgán vytvoril pre sťažovateľa podmienky na to, aby mal možnosť zistiť, kedy správny orgán považoval „dokazovanie“, resp. zber podkladov pre rozhodnutie za ukončený, mohol sa s týmito podkladmi oboznámiť a zareagovať na ne. Je vecou správneho orgánu, ako v danom prípade vzhľadom na strohú právnu úpravu naplní požiadavku primeranej aplikácie základných pravidiel konania. Kasačný súd však nepovažoval za dostatočné, ak správny orgán podklady len vymenoval a opísal v listinách doručených sťažovateľovi.

36. Uvedené pochybenie považuje kasačný súd taktiež za také, ktoré odôvodňuje zrušenie rozsudku správneho súdu.

IV.

Záver

37. Vzhľadom na vyššie uvedené kasačný súd rozsudok Krajského súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie (§ 462 SSP).

38. V ďalšom konaní správny súd rozhodne aj o nároku na náhradu trov kasačného konania (§ 467 ods. 3 SSP).

39. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky v pomere hlasov 3:0 (§ 463 v spojení s § 139 ods. 4 SSP).

Poučenie :

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.

